

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Place SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok,
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmertetlen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 ft — k
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy órára	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisors egyzeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Kedd, február 5.

25. szám.

Miért legyőzhetetlen Tisza Kálmán?

(T.) Van-e gyerekebb gyerek a pártoskodó embernél? Van-e közönséges eszű józan ember, a ki anyai képtelenséget össze hadar, mint egy okosnak tartott párt vezére? És lehet-e azzal választót fogni, hogy: ha nem okosak is, de minél többet beszéljünk? Már pedig a csűrész csavarásánál nem ismerék nehezebb munkát, de haszontalanabbat se. És aki azt hitte, hogy a csűrész csavarással valamire lehet menni, az még mindig megcsalódott. És ha Szilágyi Dezső még egyszer olyan nagy szónok volna is, mint a milyen, és ha Tisza Kálmán kisebb eszű ember volna is, mint a milyen: azért a ország elfogulatlan és józan része mégis Tisza Kálmánnak adna igazat, mert: amit Szilágyi Dezső beszél az, egy tehetséges szónok eszének megerősítése azért, hogy az igazságot elcsavarhassa, a nem igazat pedig igaznak tiússe fel; míg a mit Tisza beszél, az a merő igazság, tehát sokkal könnyebb mesterség. És a ki azt hiszi, hogy Tiszát csak is esze tartja fenn, az nem gondolja meg: hogy nincs olyan ész, mely egy nemzettel kilencz hosszú éven át az orránál vezethetne; és hogy Tisza, nagy esze mellett is régen megbukott volna már, ha nem a törvényességet, méltányosságot, és igazságot tartotta volna szeme előtt. Ezert nem árt az ő teteteinek a gáncs, személyének a rágalom és a támadás: és ez képezi országgyűlési beszédeinek hatalmát. Ő nem szónok. Ő sem lével, sem páthossal nem szokott beszélni: csak is igazat mond. És ez az erő minden sophismát lesújt. És mert mindent legjobb belátása és lelkiismerete szerint cselekszik, hát roppant könnyű neki a védekezés. Éppen olyan, mint mikor egy ártatlan embert hamisan vádolnak a törvény előtt. A legtöbb esetben egy rövid kihallgatás és az embert felmentik. Hát ez a Tisza Kálmán ereje is. Az ész is, igen, mert felbírja fogni, hogy a helytelen cselekedet mindig elkövetőjén boszulja meg magát; és mert fel bírja fogni, hogy mi a helytelen cselekedet. És mert mindig legjobb belátása szerint cselekszik, védekezésén annyira rajta van a könnyiség kinyomata, hogy a közönség bámulva kiált föl: Mily nagy ész! Az ellenzék pedig azt mondja: nagy taktikus! Az ám, de nagy hazaszeretettel, becsületességgel, és igazsággal párosulva! És mert pártja meg ezt látja benne, hát ezért a feltétlen bizalom és ragaszkodás.

Mert hát nezzük ezt a legutóbbi esetet, mivel ellenfelei oly nagyon nagyra voltak, és a mit oly erős, de alaptalan támadás gyanánt vettek elő, hogy megint csak Tiszának használtak vele; valamint hogy soha nem bírják elgondolni, hogy a nagy közönség nem az ő érdekükért van a világon, nem az ő szemükkel néz és nem az ő szívükkel érez: hanem mindig a méltatlanul megtámadott mellett foglal állást. És minél méltatlanabban bánták Tiszával az ellenzék, annál jobban megerősíti őt, mert az ő hívei, a méltatlan támadások folytán apadnak, a Tisza hívei pedig szaporodnak. Mert hát mondom, vegyük a legutóbbi esetet, ugy a mint volt:

A főrendek Tiszát, illetőleg a kormány javaslatát leszavazzák; miután pedig a főrendek közt olyanok vannak, kiket még a régi alapon álló közvélemény

közelebb állóknak tart a trónhoz, mint Tiszát és mert ezek, a trónhoz állítólag közelebb állók mind Tisza ellen szavaztak, nemcsak, hanem még oly indigenák is szavazni jöttek, kik az uralkodóházzal gyakoribb érintkezésben vannak, méltán kérdezhetjük a közvélemény: hogy vajjon mi ez? Kiesett volna Tisza a kegyből? Megvonta volna tőle bizalmát az uralkodó? Én bizony még egy lapot sem olvastam, mikor erre gondoltam, és kellett, hogy erre gondoljon minden ember.

Tudván pedig az ellenzéki sajtó hogy a feltevés a Tisza hitelének nagyon árt, sőt ingadozóbb hivat meg is riaszthatja nosza rajta, minden tehetségét felhasználta hogy e hitet terjessze. sőt már új miniszteri névsorral is előállt. Én azonban hitemet a király alkotmányosságába vetve határozottan állítottam: hogy a feltevést lehetetlennek tartom, mert amíg egy kormányelnök oly szilárd többséggel rendelkezik mint Tisza Kálmán, hát egy alkotmányos királynak a parlament többség akaratát kell figyelembe vennie még akkor is, ha talán egyéni vonzalmi a főrendek felé vinnék is őt. Ámde hogy az általános hit az volt, hogy Tisza a korona bizalmát elvesztette, az tagadhatatlan; és hogy ez a hit, ha a közvéleményben mélyebb gyökeret ver, a Tisza híveit lehangolja, sőt egyenély részét eltántorítja, az is tagadhatatlan.

És ha Tisza Kálmán egyenesen a koronához nem megy, és azt nem teszi amit tett, már azóta ki tudja, hogy mily hangulatba hozták volna az ellenzéki lapok a közvéleményt, s hogy annak alkotmányos rétegeiben mily elkeseredést idéztek volna elő, bizony bizony talán még a korona ellen is: melynek legragyogóbb fénye az igazság és törvény. Az ellenzéki sajtó pedig ezt az igazságot akarta elhalványítani, mert a koronát, akkor, mikor azt állította róla: hogy egy alkotmányos többséggel rendelkező miniszterelnöknek a reakció felé fordul, nem csak részrehajlással, de reakzionárius hajlamokkal is vádolta. Tisza Kálmán tehát, midőn e vádat, — nemcsak saját álláspontját, de a korona álláspontját illetőleg is tisztázni igyekezett: éppen ugy a korona érdekében járt el, mint a hogy a közvéleményt megnyugtatta.

És emel sem férfiasabban sem öszintébben nem járhatott volna el. Felmenni egyenesen a királyhoz és azt mondani annak: Uram király, ilyen hírek szárnyalnak. Ha igazak, ám kiállok az utóból; ha pedig nem igazak: kegyeskedjél kimenteni magad. És hogy a király az ő alkotmányosságát mindenkéül tisztában bebizonyítsa, s hogy a nemzetnek az ő felkeltet nem alakjához vonzó ragaszkodását még határtalanabbá tegye: valóban ugy kellett eljárnia amint eljárta. Manifestumot azonban nem bocsáthatott ki, a lapokhoz sem küldhetett nyilatkozatot, hát a legegyszerűbb mód volt ugy cselekedni, amint cselekedett vala.

Igaz ugyan, hogy ez, az ellenzék hamis híreit, egyszerre összetörte s kezéből a leghatásosabb eszközök egyikét csavarta ki: hanem azért az ellenzék sokkal okosabban teszi ha ezért nem dühösködik avagy dühét magába fojtva elhallgat, mint tette azt, hogy tehetetlenségében Tisza Kálmánnak ment neki — Mert Tisza Kálmán ugy védelmezte magát, hogy az ellenzékét földhöz találta nyomintani. Nincs pedig annál nevesesebb, mintha az ilyen földhöz temertett individuum sárosan porosan fel-

tápáskodik, és sirva, ordítva az erősebb ellenfélnek mind a tiz körmével neki megy. Az erősebb ellenfél aztán azzal teszi még nevesesebbé, hogy földhöz teremt ismét, mint ahogy földhöz teremtette Szilágyi Dezsőt Tisza Kálmán. És hogy a „Pesti Napló“ az ő nagy lármájával, mellyel a Szilágyi nagy erőlködéseit dicsőítette, az ellenzéknek nem használta, az bizonyos. Mert ha csak a Szilágyi beszédét olvasták volna, hát igen; ámde ez által a Tisza válaszára is kiváncsiakká lettek, s látván az igazságnak Tisza által oly bámulatos könnyűséggel forgatott fegyverét, aligha nem úgy tettek mint az egyszeri leány, ki a vőfényhez és nem a vőlegényhez ment férjhez. Mert hát: „Homines frugi omnia recte faciunt“, — a becsületes ember számítás nélkül is mindig jól cselekszik, s a kősi nyelvek által okozott szurást hamar kiheveri, sőt még erősebb lesz általa.

— Az új főajtónállómester. Ő felsőge a következő legfelsőbb kérészt bocsátotta ki: Kedves gróf Széchenyi Gyula! Magyar miniszterelnök előterjesztésére önt a gróf Szapáry Antal elhalálása folytán üresedésbe jött magyar főajtónállómesteri méltóságra ezennel kineveztem.

A főrendház izenete.

Budapest, febr. 4.

A főrendház izenete feletti vita folyt 4-én is tovább a képviselőházban. Az első szónok Mezei Ernő volt, ki sikeresen s alapos fejtegetésekkel polemizált Herman Ottó minapi beszédével. Dárday Sándor a miniszterelnök határozati javaslatára szavazva, beszédében a clerust tette felelőssé, hogy e kérdésben ellenszélül az állam érdekei által követelt minimumnak is, elmergésítette a kérdést s bár a clerus nem azonosítja magát az antisemitizmussal, de ez kizsákmányolja annak magatartását. A ház elnöke nem helyeslé, hogy szónok belevonta a vitába a clerus magatartását.

Moccsary Lajos az ország két digitariánusának a király elbérítését sokkal „kedélyesebbnek“ hiszi és tartja, mint a hogy azt Szilágyi feltűntette. Az uralkodó részéről ez „inkább kibékítés, közbenjárás (a kormány és a főrendi ellenzék közt), mint dörögdelmes fejedelmi dorgálás volt.“ Majd Tisza Kálmán állításai ellenében védi a szélbali manifestum „szabadelvűségét“; Istóczy ellenében pedig megjegyzi, hogy ennek pártja azokra fog szorítkozni, „kik a zikezene-zakozene ékes hangjai mellett a zsidók boltjait kirabolják.“

Ezután Jókai Mór beszélt, mint mások, ugy most is ház osztatlan figyelmétől kisérvé, közbe-közbe élénk derűtség által félbeszakítva. Különös hatást azzal keltett, midőn utalt arra, hogy a polgári házasságot Francia- és Olaszországban mily nagy események, áldozatok és változások előzték meg. Az aristocrazia és az egyház hatalmának megtörése voltak azon előzmények. Nálunk ezt tenni nem lehet, nem szabad, mert e két tényező az államneve hatalmas támasza. Jókai után, ki Tisza határozati javaslatát fogadja el, Helfy beszélt, ki Tisza ellenében szinte védte a szélsőbali manifestumot s bizonyítgatta, hogy a miniszterelnöknek le kellett volna mondani, mert a főrendház reformját keresztül vinni nem tudta. A zsidók ellen felhozatni szokott vádakot megjegyezve czáfolgatta s azon fejtegetései után, hogy a kormány irányja nem igazi szabadelvű Irányi javaslatát mellett nyilatkozott.

Még három szónok beszélt, mind a három röviden: Krisztinkovics Ede, Gruber és Vadnay Aldor. Gruber védelmébe vette a clerust Moccsary vádjai ellenében, kibevisszafordítá a reactio vádját a szélsőbali zugolódásai között, melyek még hangosabbakká lettek, midőn Gruber azon váddal lépett föl, hogy sok szélsőbali képviselőnek nem volt módja részt venni a szélsőbali legújabb kibocsátott manifestuma feletti vitában, Tisza Kálmán határozati javaslatának csak első részét fogadja el. Vadnay röviden beszélt antisemita szemlemben, melynek

forrásul a fajszeretetet említé, vádolván a kormánypartot és az ellenzékét egyaránt e kérdésben tanúsított maguktartásáért. Ezzel az ülést véget ért. Még György Elek és Eötvös Károly vannak szólásra felírva.

Külföld.

— Rouher a volt hajdani híres miniszter, az egykori „vice esászár“ mint már tegnapi táviratunk is írta, meghalt. Rouher született Riomban 1814. nov. 30-án, 1848-ban választottott képviselővé és mint ilyen a nemzetgyűlésen Napoleon Lajos pártjához csatlakozott. 1849-ben igazságügyminiszteré, röviddel rá a kabinet elnökévé nevezették ki. 1851. okt. 26-án ezen állásáról leköszönvén, 1855-ben a kereskedelmi miniszteriumot vette át, melyet ügyességgel és sikerrel vezetett. Befolyása a tuillériákban oly nagy volt, hogy „vice esászár“-nak nevezték.

Neve természetesen kevés tiszteltben részesült és mikor a szabadelvű aera beittott, távoznia kellett. 1870-ben letette miniszteri tárcáját, de a szenatus elnökévé nevezetvén ki, megmaradt a régi befolyásos ember. A szenatus élén 1870. jul. 16-án Saint-Cloudbau harcias beszédet intézett a császárhoz. Szeptember 4-én külföldre ment, 1871-ben kétszer megbokott a választásokon s a nemzetgyűlésbe csak 1872. febr. 11-én jutott be mint corsicai képviselő. A kis bonapartista töredék vezéréké, május 22-én volt bátorsága a császárságot Audifret-Pasquierrel szemben védelmezni. A bonapartisták konzervatív csoportjához tartozott és a köztársasággal minden közösséget megtagadva, a császári herczeg jogai mellett küzdött.

Az 1876-diki választásokon Jerome Na, poleon herczegot megbuktatta és a bonapartista párt élén hadat üzent Mac Mahonnak, Rouher 1873. óta Eugeni császárné és egyuttal a császári herczeg benső tanácsadója volt, valamint a bonapartista prtnak feje Franciaországban, a mely párt az ő vezetése alatt lényeges haladást tett és monarchikus párt magvát alkotja meg.

A reményeket önkre tette a császári herczegnek eleste a Zulu-földön 1879-iki július 1-én. Rouher később ugyan elismerte Jerome Napoleon herczegot a Napoleon dinasztia igényeinek törvényes örököséül, de egyuttal teljesen visszavonult a politikától mert a herczeg politikai elveit és eljárása módját nem heselhetta. Rouher életének agygyuladás vetett véget. Az egykor fényes elme elborult, a hajdani nagy erély gyermekecs gyámoltalansággá lett. — A halál megváltás volt a sokat szenvedett emberre, a ki már hónapok óta csak siralmas árnyéka vala annak, a ki egykor igazán nagy volt.

Debreczen város polgáraihoz.

Alkalomszerűnek és szükségesnek vélem, most midőn a társulási szellem — mondhatni — lázas izgatottsággal ösztönzi a társadalomnak csaknem minden rétegét és osztályát megannyi egyesületek, körök alkotására — néhány rövid szót hangoztatni egy közhasznú egyület, a polgári kör érdekében, mely létjogát nem épen a közelmúltban s nem a mulékony újítási vagy pillanatra fellángoló, — de sem a czélszerűség sem a szükségesség által nem indokolható — elhamarkodott kitérésében találja.

Midőn a polgári kör megalakult, rajta kívül csak a kaszinó volt még Debreczenben olyan egyesület, mely azonos czél felé tört. A kaszinó korábbi időben alapítottatva, akkor már birtokában volt mindazon eszközöknek, melyek egy hason irányú egyesületnek existenciáját biztosítják. — Mődjában volt tagjai számára mindazon kényelmet és előnyöket nyújtani, melyeket a tagsági kötelezettségek ellensúlyozásul nyújtani szükséges volt, s melyek az intézményt a közönséggel megkedveltethették. — Tagjai — bár a jelenlegi tagsági díjnak csak felét fizették — feltalálták benne mindazon kényelmet, melyet a jogos igények támaszthatnak.

És mégis, Debreczen város értelmesebb és jobb módu lakosai, polgári szükségét látták annak, hogy e nagy magyar városban alakítsák egy oly társas-kör, mely mig egyfelől — a politika teljes kizárásával — találkoztat ad kebelében mindazoknak, kik a koronként felmerülő társadalmi kérdések iránt érdeklődnek s általában minden szép és nemes dologért lelkesülni tudnak; —

másfelől magán viselje a tisztá magyarság jellegét s egyesítse magában a városnak értelmesebb és vagyonosabb polgári osztályát, azon osztályt, mely Debreczen város százados multjában, a közelet mozgalmában mindenkor áldásos tevékenységet fejtett ki, s mely a társadalmi téren minden üdvös és nemes törekvésnek, érdekhajászat és fel-tünési vágy nélkül mindenkor önzetlen gyá-molítója volt.

Az eszme viszhangra talált — s meg-alakult a „polgári kör.”

Hogy hivatásának mindeztideig megfe-lelt, s hogy az eszme, melynek lételet kö-szöni, nem egyesek céltalan ideája, hanem a társadalmi élet és közérdekek pa-rancsoló szükségének szüle-ménye volt: arról fényes bizonyosságot tesz azon mult, melyet ez ideig hátra ha-gyott.

Megalakulásától kezdve a legközelebbi időkig mindenkor tömeges pártolásnak örvendett, a minék bizonyítására nem szükség épen számokhoz folyamodnom, — elég bizonyosság erre nézve azon körülmény, hogy daczára a csekély tagsági díjnak, melyet tagjaitól követelt, — s mely épen harmada, sőt később negyede volt a casinói díjnak — nemcsak fentartotta magát, hanem a tagok és a kor igényeinek is képes volt mindeztideig teljesen megfelelni.

De fájdalom, ez nem tartott mindvégig így; — más szelek kezdtek fujdogálni. — A békés — mondhatni — családias szellem, mely a kör tagjait eddig összetartá, megvál-tozott. Azon társaskör, mely eddig az igényeket teljesen kielégíté, nem volt többé elég; hibául kezdtek felőni, hogy kizárja kebeléből a politikát; holott a polgári kör megalkotóit épen azon irányadó eszme ve-zérlé, hogy kizárassanak a meddő politikai viták, melyek, míg egyfelől semmi üdvös célra nem vezetnek, másfelől idegenkedést szülnék az emberekben egymás iránt s meg-lazítják az egyetértés és barátság összefű-ző kapcsait.

De ezek mind nem jöttek tekintetbe többé. — Az embereknek politika kellett; — politikáról pedig tudvalevőleg mindenki — a ki egyszer belekóstolt — abban a szent meggyőződésben van, hogy ő ahhoz a tudományhoz nevezetes módon ért, sőt min-denki okosabbnak hiszi benne magát más-nál, a mi természetesen vita szomját szokott szülni; egyszerre mindenki politikálni akart, harezias vágyak keletkeztek a keblekben lándzsát törni a politikai küzdőter ponrdján.

Divattá lett politikai köröket alkotni. — Egyszerre két pártkör is alakult, a mi-nek az a sajnos következménye lett, hogy a polgári kör tagjainak száma tetemesen le-jebb szállott. — Ehez járult még az, hogy a legutóbbi időben az új egyletek és társulat-ok alkotása valóságos mániává fajult. Min-den kigondolható néven és célra külön egy-letek alakulnak, melyek mig egyfelől — a tagok elvonása által — a már meglévő s közhasznú társas köröket gyengítik, más-felől — előre láthatólag — mint felesleges és szükségletlen intézmények, önmagoknak sem képesek hosszabb lételet biztosítani.

Valóságos kóros jelenség ez a társad-alomban; — de meg vagyok róla győződve, hogy az idő mielőbb meghozza rá a gyógy-szert, s el fog egyezni az a sajnos közöny, mely a polgári kör lét kérdésével szemben az embereket téltlenségben tartja.

Hiszem, hogy Debreczen város polgár-sága nem enged magán megcsúszni azt a le-mondhatlan szégyent, hogy elbukni, felosz-lani hagyja a „debreczeni polgári kör”-t,

azt a kört, melynek midőn nevét kölcsönözé, tette azt azon célból is, hogy életjelet adjon magáról s bizonyosságát adja más városok polgárai előtt a társadalmi élet iránti fogé-konyosságának s a korral haladás iránti tö-rekvésének.

Meg vagyok győződve, hogy felesleges bizonyítgatnom a polgári kör fentartásának szükségét; városunk nagyrebecsült polgár-sága át fogja látni, hogy e társas-körnek gyámolítása részéről — saját társadalmi osztálya multjának emlékeihez fűzőtt köte-lesség.

Eszébe fognak jutni a költő szavai: „Ki multjára érzékenlen, Szébb jövőre érdemtelen.”

Vajjon, ha a polgári kör kénytelen lesz létjogát feladni: akad-e még valaki, a ki elég vakmerő lesz önérettel hivatkozni arra, hogy ő debreczeni polgár? — Fog-e még kölcsönözni ez a név valakinek dicsőséget, büszkeséget, — mint hajdan a „civis roma-nus” a római polgárnak, — ha a debreczeni polgár nem fogja tanujelét adni annak, hogy van benne annyi komoly életrevalóság, ambí-tió és önbecsülés, hogy a magyar alföld fő-városában egy nevéhez méltó társaskört fen-tartson.

Annál súlyosabb lenne a vád, mert a Polgári kör egyike azon egyleteknek, melyek a társadalmi téren teljesen megfelelnek hi-vatásuknak s a vele szemben tanusított kö-zöny teljesen indokolatlan. Termeiben min-den élvezet és kénelem feltalálható; olvas-dájában a magyar hírlapirodalom minden kiválóbb példánya képviselve van, ugy a politika, mint a szépirodalom tekintetében; — könyvtárában több ezer darabra menő minden irányú és jellegű olvasmány áll a közönség rendelkezésére, nemcsak a hazai, hanem a külföld minden kiválóbb irodalmá-nak termékeiből; — játék-termeiben sakk, domino, kártya, biliárd stb. mellett a tag bármikor szerezhethet magának élvezetet és szórakozást; s az sem tagadható, hogy azon csekély (4 fti) évi tagsági díj, melyet a tag fizetni tartozik, s mely épen harmada a casinói díjnak — egyáltalában nem áll arány-ban azon előnyökkel, melyeket a kör a ta-gok számára nyújt.

Ezek után egész bizalommal és tiszte-lettel kérem fel mindazokat, kik ez igényte-len sorokat elolvasásra méltatták, hogy a Polgári kör tagjai közzé beiratkozni s ál-tal egy közhasznú és szükséges társadalmi kör jövőjét biztosítani méltóztassanak.

Adja az ég, hogy szavaim ne a puszt-tában elhangzó szavak legyenek s ne esat-lakozzam azokban, kiknek meggyőződése és saját érdekük megővására szót emeltem.

Takács Bálint.

Napi hírek.

— A debreczeni ref. egyház tanács-termeiben 1884 évi február hó 6-dik napján d. u. 3 órakor iskolaszéki ülés tartatik. Tárgy: jelentések az iskolák látogatásáról s folyó ügyek.

— „Tempefői” lesz a hét legérdeke-sebb újdonsága. Ez a népszínházban nagy sikert aratott új operette, melyet Rák o s s y Jenő és Erkel Elek irtak. Az új ope-rette minket debreczeniekét közelebről is érdekelni fog, mert Tempefői álnév alatt a mi Csokonaink rejtőzik, a kinek ifjúkori éle-téből van az operette tárgya merítve. Igen érdekesek lesznek az operette alakjainak ö-ltőzetei, különösen a férfiaké, mert ezek kor-

hűek lesznek s a debreczeni diákok hosszú tógákban jelennek meg. Az operette előszőr-pénteken fog színré kerülni, másodsor pe-dig szombaton Ö r l e y Flóra k. a. jutalom-játékául bérletszűnetben.

— Bö esztendő lesz, legalább azt tartja a monda, hisz az idén jan. 25-én, Pál fordulás napján szép tiszta idő volt. Pedig Pál fordulása valóságos örakulum, mely meg-mondja, hogy milyen esztendőre számíthat a gazda. A régi jóslat, mely szerint az idén bő aratás lesz, s amelyet a vidéken szerté-ben beszéltek, így hangzik:

Ha Pál fordul köddel, ember meghal döggel.
Ha hoz havat, esőt, várhatasz szük esztendőt.
Ha derült az idő: lézenen bő esztendő.
Van förgöteg boru: akkor lesz háboru.

— A tiszta-eszlári ügy. Szalay Ká-rolly ügyvéd, özv. Solymossy Jánosné képvi-selője, tegnap adta be a nyiregyházi kir. törvényszéknek felebbezését a kir. curiához, a kir. táblának, a tisztaeszlári ügyben hozott felmentő ítélete ellen.

— Ifj. gróf Esterházy Móríc néhely lap által közölt azon tendenciózus hírrel szemben, mintha ifj. Esterházy Móríc gróf ur elhatározta volna, hogy zsidó bérlőt nem tűr uradalmában, kijelenti miszerint e hír egyáltalán minden alapot nélkülöz.

— Eladó nagy birtok. Z s e m b e r y I s t v á n országgy. képv. tulajdonát képező csegei határban fekvő Csereres pusztai birtok f. n. 9-én árverésen el fog adatni. Ugy hall-juk, hogy a b ő s z ö r m é n y i g a z d á k körében mozgalom indult meg eme 4600 ka-tasztralis hold területű birtok megvásárlá-sára, mit a „H. B. Hirlap” is meleg hangu szavakkal ajánl az ottani birtokosság figye-lmébe, mely az arányosított folytán felosztott Prod helyett, a barom tenyésztésre valóban kitünően alkalmas legelő helyet nyerne e te-rületben. Másfelől Kisujszállás városa is, mely már a 60-as években szerzett e pusztá szomszédságában szintén 5000 holdas lege-lőt: a Kecskést, árverelni szándékszik e bir-tokra is. Említésreméltó, hogy Kisujszállás a megvásárlásra szükséges összeget a Kecské pusztán legeltetett jóság után beszédett pénz egy részéből gyűjtötte össze.

— Eljegyzés. M a n d e l Jakab váro-sunkban is széles körben ösmert, derecskei gazdag földbirtokos kedves leányát H e r m i n a Kisasszonyt W e l t e n e r Mór fe-hérmegei földbirtokos eljegyezte.

— Postaügy. Egy, a mult nó elején a debreczeni postahivatalnál feladva, Ho-monnay Piroskának Bpestre a Bethезде kő-zhába szóló 87 rag sz. 1 kl. sulyu, ott kéz-besíthetetlen szállítmány visszaérkezvén, mi-után feladója ismeretlen, ezenen hírlapilag felszólítatik, hogy a szállítmány átvétele végett a helybeli postafőnökségnél jelentkez-zék. Debreczen 1884 febr. 5. Posta-főnökség.

— Rabló támadás. A szépesi pusztán a mult éjszakán három jól felfegyverzett rab-ló megtámadta N e m e t h y Mihály ottani lakost, ki Kőbányán 1000 frtért dísznókat adott volt el. Körülbelül 11 órakor kezdték fészegetni az ajtót, a midőn a zőrejre a ház-nép felébredt és gyors elhatározás után be-lőlről az ajtónak tamaskodtak és segélyért kiáltoztak, e közben a betyárok az ajtóba lövöldöztek, ugy hogy Némethy jobb karján meg is sebeztek. Egy jó félóraig tartott a harc, midőn a legvégső perczben segély érkezett, és nagy káromkodás mellett elhagy-ták a tanyát azon fenyegetéssel, hogyha pénzét nem akarta ide adni, meg fogják gyuj-tani a tanyát, a mely több kárt fog okozni, mint az a pénz, a melyet nála találtak vol-na. A legszebb a dologban az volt, hogy a

perzig nyugtalanul nézete utána. Alattomos, gyanus modora feltűnt előtte.

Hanem csakhamar kinevette magát bi-zalmatlankodásáért, bezárta az ajtót, levet-között, lefeküdt, elfutta a gyertyát, egy da-rabig még hallgatta a szél fúvását s az eső terhes cseppjeinek kopogását az ablakon, s ez egyhangu zene mellett nemsokára mély álomba merült.

Egyszerre idegen zaj ébreszté fel. Nem családott! A kules fordult a zárban. Valaki felnyitá az ajtót.

A mint szemeit felnyitá, a szobában át-hathatlan sötétség volt. Csak a betóduló léghuzamról tudta meg, hogy az ajtó nyitva van.

Óvatos, tapogatózó léptek közeledtek ágya felé. A szinész egy perczig fölemelt fejével hallgatózott.

Valóban ugy volt. A lépteket, sőt még a közeledőnek elfojtott lélekzetet is tisztán hallotta.

Nem volt idő a fontolgatásra. A szinész tudta, hogy a ki közeledik, nem jó szándék-kal van; de nem tudta hogy, hogy miként viselje magát irányában.

Oly nesztelenül, mint egy kígyó, a mire csak tanult testgyakorlata képesíté, kisik-lott ágyából, — pisztolyát kezébe szor-itva.

A szoba egy szegletébe vonult, s ott megvonta magát. Mesztelen lábai nem okoz-ták a legkisebb neszt sem.

A szögletben hallotta, mint tapogatja meg a látogató ágyát s mint mormog ma-gában, káromkodva.

A szinész löhette volna ez embert, jól tudta, hogy hol áll. Fülei a szemek he-lyét pótolák, melyeknek a sötétben nem ve-hette hasznát.

Füleivel azonban a rejtelmes betolakodó minden mozdulatáról értesült; lelőhetné volna, de határozottan nem tudta, hogy mi szán-dékban van. Hátha ártatlant lö le.

Bizonyosságra akart szert tenni s egy eszme villant fel agyában.

Hátha most próbára tenné gyomorbe-szélői ügyességét?

A látogató akkor majd elárulná, hogy miért jött, s ő bizonyosságot szerezhetne célja felől. Így az sem volt lehetetlen, hogy csak valamit jelenteni jött s óvatosan akarta fölbreszteni, azért nem dörömbözött az ajtón.

— Ki az? — hallatszott a szinész ha gya az átelleni szobaszegletből, nem abból, a melyben állott.

Az éji vendég g u n y o s a n felka-czagott.

— Ah tehát ott vagy?

A szinész hallá, a mint két lépést tett azon irány felé, a melyből a hang hallatszott, aztán egy pisztoly döröndt, s a fellobbant lángnál a szinész tisztán látta, mint áll a kocsmáros vele háttal, az átelleni rarok felé fordulva, kinyújtott kezében a pisztolyt, melyet a hang felé sűtött el.

Tovább nem lehetett kétségbe a kocsmá-rós szándéka felől, a másik perczben az ő pisztolya esattant s a kocsmáros hőrögre zuhant a földre.

A szinész gyertyát gyújtott s megviz-gálta az elterült alakot. Nem volt halott, hanem súlyosan m gesebűlve. A golyó olda-lában fészkel.

A lövéses hangjára léptek hallatszottak a folyosón, de ismét elenyésztek. Csakhamar fegyverzőrgés hangzott be s egy esendőr lé-pett a szobába négy emberrel.

Rögtön értesült a dologról, s embe-reit a rablók után küldé.

— Régen gyanum van e fickóra, —

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A gyomorbeszélés haszna.

Egy sajtáságos kalandról hallottam a na-pokban, melyből az illető művész, a kivel történt, csak gyomorbeszélési ügyessége ál-tal szabadult ki.

Déli Franciaország egy kis falujában az orgonistának fia volt. Ellenállhatatlan hajlama és kiváló tehetsége volt a színé-szetre. Már kis korában kitünően tudta az emberek szokásait, beszédmodorát utáno-zni; mindenki látta, hogy nem lesz más be-lőle, mint színész.

Feltünően könnyen tanult mindent, s teste alkalmas volt, minden művészet és mes-tertség elsajátítására. Így vitte tükélyre a gyomorbeszélés ügyességét is. Valami átutazó kóbor cseppívő bűvésztől látta és hallotta először utánozta és csakhamar annyira kitü-nő lett benne, hogy számtalan apró és jele-sül kivitt csinyt hajtott végre segítségével.

Midőn apjával a templom karzatára ment az orgona mellé, sokszor hangokat hallatott az oltár mellől, hogy az öreg is szinte azt hitte, valamelyik közszent, vagy fa-ragott angyal szólalt meg.

Több ilyen dolgot művelt. Az apja ha-ragudott érte és szidta, s ő maga sem tartá ezt valami nagy virtusnak.

Sem atyja, sem ő nem is álmódta, hogy egykor e kis korában megtanult s azóta el-hagyni nem tudott, művészet mily nagy ve-szélyből menti ki.

Már mint Theatre Français elsőrendű tagja, a Szajna partján utazott. Elesteledvén, egy magános faluvégi kocsmába tért be. Sötét is lett, vihar is volt; tovább nem mehetett.

A kocsmáros mogorván nézte végig, a mint átázott öltözetében belépett. Parasztko-csin utazott, melynek nem volt fedele; az eső jól megverte.

Szobát kért, valami enni-valót s kocsi-nak lónak helyet. Stürgetőleg parancsolta, hogy ládáját a kocsiórl hozzák be. Nagy meggon-doltalanság volt tőle, oly szorgosságot mutatni ama láda iránt.

A kocsmáros szolgálja segítségével maga emelte le a ládát a kocsiórl.

— Ejnye, de nehéz! — mondá tettetett gondatlansággal. — Mi van benne? Tán bi-zony ezüst.

— Nem tudom! viszonzá a színész ko-csisa. Hanem annyi igaz, hogy drága porté-kák lehetnek benne, mert az uraság na-gyon félti.

— Félti-e? No lám!

A kocsmáros gondolatokba mélyedve, vitte be szolgáljával a felnyitott szobába a ne-héz ládát, s midőn letették, még egyszer gyanakodva megnézegette.

— Hm, hm! drága portéka! mor-mogá.

A kocsisnak igaza volt. Hősünknek kö-rülbelül mindenét tartalmazta a nagy láda s az nem volt csekélység. Sok készpénz is volt közte ezüstben. A kocsmárosnak is igaza volt.

E mogorva férfi feladta az estelit, be-szédbe igyekezett keveredni a vendéggel, ha-nem az igen fáradt álmos volt; nagyon rö-viden felelgetett.

— Mikor tetszik holnap elutazni?
— Mihelyt világosodik. Kérem ezt ko-csisommal tudatni.

— Meglesz. Jó éjt!
— Jó éjt.

A kocsmáros távozott. A színész egy-

megm
De h
szerü
czéne
a ba
épp a
Mielő
gyűjt
kell f
beteg
élni.
sétől
hason
tudott
Itt az
mület
egy h
egysz
ben n
szenv
sikoly
jár a
Mária
ibolya
tet, m
fűl. L
elhalt
lyából

Mikor
a mu
az ab
nánul
a baj
annyi
egyált
szony
ablak
ezzett
kép n
enyés
le, eg

Szome
nyábo
pokba
ott d
ky Já
Mátyá
Szkán
kő ug
halt.
lelték

ról e
óráko
sorezi
Vince
tett v
relmi
jómód
Hogy
leány
és bő
hesse
pénzt
vagy
tonan
szárel
találk
felkel
levő
teljes
rakoz
együt
nak s
koltás
tán a
lába
egybe
lötte

mond
mind
ber. I
nagy
sokka
lón
tözve
kirab

ütötte
foszto
megk
tak;
homá
volta
tam
házat
ássek
nem
gel m
fálnu
néltü
rabló
fogna
ember
hozna

Minde
követ
akasz
rült k

további
gyomo
rában
boszar

melyn
venni.

ól lemen-
gy akur-
gy jöttek.
ta utozán
is őt gyu-
a haran-
gázak ál-
ona jelen-
mire az
etes hogy
egészen le-
y év le-
azt lát-
esetnél
öt több-
ésre. Ezt
igen ne-
ha a do-
nevetni
kellőleg
felszerel-
esen a to-
it a vá-
t, ha nem
forintot
a tűzoltó
a kenyér
ta a ka-
szabály-
reá, hogy
szük! Es-
ni előbbi
A Beke
rakatában
láttunk,
in selyem
esztve. A
yütt Dit-
jutalom-
ól hozzá
az általa
pályázat
lyaművek
an. A fiu-
: „Biztos
a király
Stefánia
haviában
Fiumének
észesülni,
pedig a
gy örömet
is, mert
hosszu idő
al tisztel-
trónja
recht fő-
bbaziában
és a trón-
álát a né-
észinte
ak betelni
s mozza-
lékezeknek
nagy fá-
elhunyt
ik. Gall-
alig volt
gy vala
par évvel
akar a
hogy a
közös gö-
koszorú,
olmeskája
tte volna,
mi szán-
nni s egy
gyomorbe-
lná, hogy
zerezhete
tlen, hogy
osan akar-
őzött az
ész ha így
abból, a
n felka-
lépést tett
állatszott,
fellobbant
mint ál a
rakok felé
sztolyliai,
a kocsmá-
zben az ő
hőrgöve
megvizs-
lt halott,
olyó oida-
latszottak
sahamar
sendőr lé-
s embe-
zkóra, —

megmaradt, azt osszák ki a szegények között. De hát erről szó sem lehet. A bécsi nép nagy- szerű temetéssel fog adózni elhunyt kedven- czének s ezeket költ reá — halála után. S a baj mely a szegény „Pepi“ megölte, épp az ő örökös pénztelenségéből származik. Mielőtt Amerikába ment, könyörgött, hogy gyűjtsenek a számára, mert adósságait ki kell fizetni s Amerikába nem mehet, mert beteg; de mennie kellett, hogy meg tudjon élni. Végre életében az örökvidor, elmés- ségtől szikrázó „Pepi“ az üldözött vadéhoz hasonlítta életét. Mikor aztán visszajött, nem tudott megpihenni, a míg Bécsbe nem jött. Itt aztán elfogta a gyilkos betegség, és ré- mületes kínok közt ölte meg. Haldoklása egy hosszu, fájdalomteli zokogás volt. Nem egyszer kiáltott föl így: „En soha életem- ben nem bántottam senkit, mert kell hát így szenvednem!“ S a szegény asszal a sikolylyal halt meg: „Segítség!“ Kóporsó- jára nem kért egyebet tenni, mint a Szűz Mária arczkéjét, melyet gyöngyvirággal és ibolyával vegyének körül, és egy kis kereszt- tet, mit atyjától kapott, midőn először lépett föl. Lajos Viktor főherceg volt az első, ki elhalt művészni ravalatára rózsából és ibo- lyából font koszorút küldött.

— Mész letisztítása ablaktábláról
Mikor a kőművesek dolgoznak egy házban és a munka hoszabb ideig tart igen bajos az ablakokat megtisztítani. Ha keféket hasz- nálunk, vagy ruhával töröljük az ablakot, a baj még nagyobb lesz, mert a táblákat annyira összekarcoljuk, hogy a tisztítás egyáltalán lehetetlenné lesz. De a háziassz- onyok könnyen segíthetnek magukon; az ablaktáblákat nedvesítsék meg lehetőleg erős ecettel és a szürke foltok, melyeket más- képp nem lehetett lesurolni, maguktól el- enyésznek s az ablaktábla, ha vízzel öntjük le, egészen tisztává lesz.

— Négy ember elevenen eltemetve.
Szomolnokhuta határában a Ferdinand bá- nyában, nagy szerencsétlenség történt a na- pokban. A bánya egy része leszakadt s az ott dolgozó munkások közül négyet, Jávorsz- ky Jánost, Gajda Andrást, Fingya Jánost és Mátyás Györgyöt eltemette. Egy társukat, Szkanik Andrást, ki segélyükre sietett, egy kő úgy ütött fejbe, hogy azonnal szörnyet- halt. A szerencsétlenek holttesteit még nem lelték meg.

— Szerelmi trágédia. Székesfehérvár- ról e hó 2-iki kelettel írják: Ma hajnali 4 órakor Vig Lajos szegszárdi illetőségű, 69-ik serezhadbeli katona agyonlőtte kedvesét Vincez Annát, aztán pedig saját életének vetett véget. Már egy év óta folytatott sze- relmi viszonyt a lánnyal, a ki egy helybeli jómódu hentesnek és vendéglősnek gyermeke. Hogy minél gyakrabban találkozhatson a lánnyal, a vendéglőjéket sokszor látogatta és bőven költségekkel. Hogy költségeit fedez- hesse, fölbevalóitól mindenfélét lopott, és pénzt csalt ki. A leány szülői észrevehév, vagy legalább gyanítván a viszonyt, a ka- tonának megtiltották a házajárását, és így a szerelmesek kénytelenek voltak házon kívül találkozni. Ma reggel a leány az ágyból felkelve, éji ruhában ment a házuk mellet- levő Schaffhauser-féle kertbe, hol kedvese teljes katonai felszereléssel, fegyveresen vá- rakozott reá. Csak néhány percig lehettek együtt, midőn Vig Lajos fegyverét a leány- nak szegezvén, azt elsütötte és a leány si- koltás után életlenül rogyott össze. Ezu- tán a gyilkos lehuza bal lábáról cipőjét, a lába hüvelyk-ujjára zsinórt kötött, melyet egybehurkolt a fegyver ravaszával és ugy- lölte magát szíven, hogy a golyó a nyakcsi-

mondá a csendőr, — de szörnyű ügyességgel mindig tévutra vezetett az átkozott gazem- ber. Most már tisztán látom. Képzelve ön, ő nagy zajjal, pisztolylövésekkel és kiabálá- sokkal fel szokta verni a falu lakosait. Mid- őn ideszaladunk, őt és szolgáját összekö- tözve találjuk s egy-egy utast megölve, vagy kirabolva.

Mindig úgy van, hogy idegen rablók ütöttek a házra, s azok ölték meg vagy fosztották ki a vendéget s őt és szolgáját megkötözték. E mesék mindig hitellel talá- tak; én azonban — mint mondám — ugy homályosan gyanakodtam. A környéken nem voltak rablók, csak épen itt. Hogy őnt lát- tam beszállani, körülálltam embereimmel a házat, hogy ha a rablók megjelennek, rajtuk üssék. Ezt a vén róka nem tudta, különben nem merte volna oly szemtelen vakmerőség- gel megújítani szokott eljárását, melylyel a falunak már oly sok ijedelmet okozott, a nélkül, hogy tudtak volna, hogy ő. Egész rablóbandákról álmodozott mindenki. Bámolni fognak, ha kislül, hogy ez az átkozott gaz- ember volt a szolgájával, a kit épen itt hoznak.

A két gonosztevő mindent megváltott. Minden ugy volt, a mint a csendőr előadta. A kocsmáros harmadnapra meghalt sebe következtében; a szolgát egy hét mulva fel- akasztották. Több gyilkosság és rablás de- rült ki rá.

A szinész egy heti feltartóztatás után tovább folytatta útját és áldotta magában a gyomorbeszélés mesterségét, melyről kisko- rában azt hitte, hogy csak környezetének boszantására tanulta meg.

Nincs a világon semmi tudomány, a melynek alkalmilag hasznát ne lehetne venni.

golya közt jött ki. A zajra elősiettek a kö- rüllakók, de csak két holttestet találtak. Hi- hetőleg kölesönös meggyezés folytán követ- te el a borzasztó tetet. A gyorsan előhívott rendőrség azonnal jelentést tett a katonai parancsokságnál, mely most vizsgálatot folytat.

— Afrikai vendég Esztergomban.
József fráter afrikai trappista néhány nap óta a primási városban időz könyöradamá- nyok gyűjtése végett, afrikai miszsiók já- vára. A trappista magyar ember, s Eszter- gomban tanulta 12 év előtt mesterségét. — Nyolcz éve tagja a trappista rendnek. Még egészen tisztán és folyékonyan beszél ma- gyarul.

— Hogyan lehet a borban fuchsin felismerni? Ha valamely bort fuchsin tar- talmára nézve vizsgálat alá venni akarunk elégséges egy mogyorónagságu darabka stea- ringyertyát a borból vett kis mennyiségbe tanni s azt együtt feltoralni. Kihűlés után a stearintömeget kivesszük a borból megmos- suk hideg vízzel és megvizsgáljuk, minő színe van. Ha a stearin erősen vörös színű, akkor a borban sok a fuchsin; ha csak gyengén rózsaszínű nagyon kevés és halavány rózsaszínű, éppen semmi fuchsin sincs benne. Hogy a té- vedéseknek elejét vegyük, különösen csekély mennyiségű fuchsin vizsgálásánál, ajánljuk, ha a megvizsgálandó boron kívül még más, de valódiság tekintetében mindon kételyen fe- lül álló vörös bort is vizsgálunk meg hason- ló módon. A két kis stearindarabka színe egy- mással összehasonlítva, biztossá tesz bennün- ket észleletünkről.

A nőgyeleti közvacsora nyílt számadásai.

A debreczeni jótékony nőgyelet által folyó évi január hó 5-kén a „Bika“ ven- déglő dísztermében rendezett közvacsora a v a l összekötött tanczestélyről.

Bevételek: Elárúsított belépti jegyekért (292 drb ára 2 frt.) 595 frt, eláru- sított páholy jegyekért (13 drb ára 4 frt) 52 frt, felülfizetésekből 89 frt, az asztalok körül mikődött kisasszonyok által beszámolt borralalókból 1 drb. 10 frankos 1 drb cs. k. arany és 370.71 frt apró virághoktókért 50 frt, ételmenükből, a megmaradt és utóbb eladott ételmenüek árával együtt 96 frt 80 kr. thea és kávé sátorból 40 frt 5 kr. bor sátorból 205 frt 94 kr. czukrázdából 97 frt, szivar tözsdéből 164 frt 7 kr. az étel-gyűjtő iveken befolyt pénzbeli adományok 145 frt, bevételi összeg 1 db. 10 frankos 1 db. cs. k. arany és 1894 57 frt.

Kiadások: Fehér Hermannak a „Bika“ terméért 200 frt, egyéb kiszolgál- mányokért számla szerint 16 frt, Házelmá- yer Istvánnak számla szerint 260 frt, a te- rem berendezése és díszítéseért 3 drb számla szerint 90 frt, ételmenükért, 3 drb számla szerint 66.5 frt, czukrász és esemege ne- műekért 3 darab számla szerint 71 forint 76 krajczár, pezsgő és asztali borokért, 3 darab számla szerint 148 frt 78 kraj- czár, szivarokért, számla szerint 74 forint, jelvényekért s ehez szükségelt anyagokért, 4 drb. számla szerint 32 frt 6 kr, papir ne- műekért nyomdai költséggel együtt 5 drb. számla szerint 84 frt 52 kr, posta bélye- gekért 27 frt 95 kr, a zenekarnak 50 frt, rendőr felügyeleti díjért 12 fr, bérkocsik és bérszolgák díjazásáért 6 frt, eltört s elve- szett edényekért 2 frt, az összes kiadás 1141 frt 12 kr levonása után maradt az egyeletnek tiszta jövedelem: 1 drb 10 fran- cos, 1 drb cs. k. arany és 753 frt 45 kr.

Nagyon örülünk, hogy a közvacsora, melyről némelyek azt szereték volna híresz- telní, hogy deficizált végződött, ime 753 frt 45 kr tiszta jövedelmet mutat fel. A nőgye- let minden jóakarója szívesen kívánhatja, hogy minden mulatsága ily szép eredmé- nyel végződjék.

Hogy ez eredmény ismét csak a buzgó nőgyeleti választmány és első sorban az al- nökség tagjainak Veres Lászlóné, Leeb Pálné és Berger Henrikné urnók érdeme azt felesleges mondanunk. Fáradhatlan buz- galmuk gyümölese az azok áldás, mit a sze- gények és árva imáikba foglalnak éretők. Holnap megkezdjük közölni a felülfi- zetek névsorát, valamint azokat is, kik a közvacsorához szíves adományaikkal hozzá- járultak.

Közgazdaság.

A püspök-ladányi takarékpénztár mérleg számlája 1883. december 31.

V a g y o n : Pénztár számla 2989 frt 73 kr. Váltó számla 101322 frt. Nyilthitel kölesönzámla 48350 frt. Jelzálog kölesön számla 9105 frt, összesen 158777 frt. Fel- szerelési számla 596 frt 47 kr. Előleg számla 380 frt. Viszleszámlási díjakból 193 frt 16 kr. Összesen 162935 frt 36 kr.

T e h e r : Részvény tőke számla 30000 frt. Betét sz. magán betétek 21112 frt 91 kr. II. félévi tőkésített kamatok 245 frt 33 kr. Összesen 21358 frt 24 kr. Váltó viszleszá- molási számlák 106540 frt. Részvény átirási számla 40 frt. Nyereség-vesztés sz. betéti folyó kamatok 914 frt 34 kr. 1884-re átme- neti kamatok 572 frt 70 kr. összesen 1487

frt 4 kr. 1883. évi eredmény 3511 frt 8 kr. Összesen 162936 frt 36 kr.

Schillinger J. H. vezérigazgató, Ij. Mogyoróssy Lajos pénztárnok, Kaczer Árpád könyvelő.

Köbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. Budapest-Köbánya febr. 1. A csekélyebb számú felhajtás következté- ben és mert a keletdélkegy nagyobb volt, az e heti üzlet változatlan árák kedvezőbb irány- zabban folyt le.

Heti átlagárak: magyar szedett 290—320 kgr. 47—48 $\frac{1}{2}$ kr. 180—260 kgr. nehéz 46—47 kr, vés 300 kgron felül 44—45 kr. vi- déki sertés 43—46 kr, trauztóban szerbiai 45—47 kr, romániai 45—47 $\frac{1}{2}$ kr. netto ki- logramonként.

Előszámlák. Tengeri 7.20—7.80 frt, Helybeli állomány: jan. 25-én maradt 100.881 drb.

Fel h a j t á s :

Alsó Magyarországból hizott 2590 db.	
makkos 190 „	
Erdélyből — „	
Szerbiából 345 „	
Romániából 161 „	
Szerémségi — „	
Amagyar államvasuton hizott 1981 „	
makkos 350 „	
A vidékről — „	
A budai vámoknál 350 db	
Hajón (szerémi) — „	
Összesen 106635 db.	

El h a j t a t o t t :

Felső-Magyarországra 12 db.	
Bécsbe 1957 „	
Csehországra 755 „	
Bodenbachén 1245 „	
Rutkán 2635 „	
Dél-Németországra 119 „	
Budapesti fogyasztásra 3724 db	
Külfeltekre 150 „	
A budai vámoknál — „	
Köbányai szalontermelők 300 „	
A m. államvaspályán 1251 „	
Összesen 12166 „	

Maradt 94469 „
A részvényzállásokban volt 16836 db.
Az egészségügyi és tranzit- szállásokon maradt jan. 25-én 10430 „
szerb sertés 345 „
román sertés 161 „

Összesen 16936 „
Elhajtott 2204 „
Maradt 14732 „

Zsiradék.

Disznózzir e héten árcsökkenést szenved- dett hordóstul 60.50—60.35 frtig köttetett és záról 60—60.50 frtig.

Szalonna hasonlóképen hanyatló irányza- tot követett, különösen vidéki szalonna, mely- ből nagy mennyiségű hoztak a piacra. Ez utóbbi 3—4 frtot vesztett az árából és a hét végén 57.50 fton adatott el.

F a g y g y u megtartotta árát; mintegy 150 métermáza 50.50—52 fton és 51.75 frton adatott el: 53 forinton kínálták.

Legújabb.

„Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

A főrendiház üzenete.

Budapest febr. 4. A képviselőház mai ülésén a napirend előtt Hermann Ottó képviselő szólalt fel s óhajtanónak nyilvánította, hogy az antiszemita párti képviselők külön csoportban üljenek, ne pedig a függetlenségi párt padjain. Széll György nem hajlandó a helyese- rére, mert mint ő, ugy többen is antisze- mita volta dacára független párti is. Móricz Pál oda nyilatkozik, hogy helyeserébe kényszeríteni senkit sem le- het. Ezután elnök tett megjegyzést mire Hermann kijelenti, hogy ő csupán óhaját nyilvánította volt.

A főrendiház üzenetének tárgyalása folytatott. Az utolsó szóнок E ö t v ö s Károly volt, ki oly élesen támadt, hogy helytelen kifejezéseért az elnök által há- rom ízben vont magára figyelmeztetést. Eötvös beszéde után a vita befejeztett, s Szilágyi Dezső mint a mérsékelt ellenékek határozati javaslatának benyuj- tója élt zárszavával. — A s z a v a z á s valószínűleg még a mai ülés folyamán megejtetik.

Szerkesztői üzenet.

— Mariskának, egy béli látogatónak, többeknek. — Sajnálattal nem vagyunk felhatalmazva, hogy a „harczteri tudósítás“ szellemes írójének nevével éljünk. Annyit mondhatunk, hogy a tárcza mel- lő érdekfeszítő volt, s hogy annak írójá nem a többek által sejtett Jónák közadósna, aki különben szintén megígérte, hogy lapunknak írf fog, sőt a multkor egyik helyi lapban megjelent tárczája is eredetileg az Ellenőrnek volt száma. Most tehát már három jeles és igazán szellemes nő munkatársat desekedhetünk: Ju- nákné, Rea és Papi.

— Egy táncosnák. Igaza van, hogy báiban meg- jelentek névsorát teljesen összeillitani lehetetlenség. Na- gyon sajnáljuk, hogy a tiszti kránzchenben résztvettek közül olyan két szép leány neve is kimaradt mint a Kovács Teréz és Kemény Mariska kisasszonyoké.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

VI. Bérlet 12 szám.

Szerda február 9.

másodsor

A FÜTTY.

Népszimű 3 felv.

Írta: Nyirő Sándor.

VASUT.

Debreczenbe érkeznek:

Budapestről	érk. d. e. 3 ó. 45 p.
„	„ d. u. 3 ó. 19 p.
Szatmárról	„ d. e. 11 ó. 27 p.
„	„ este 8 ó. 30 p.
Kassáról	„ d. e. 11 ó. 42 p.
„	„ este 8 ó. 07 p.

Debreczenből indul:

N. Várad—B. pest felé	d. e. 11 ó. 50 p.
„	„ este 8 ó. 50 p.
Szatmár felé	d. e. 4 ó. 15 p.
„	d. u. 3 ó. 49 p.
Kassa felé	d. e. 7 ó. 57 p.
„	d. u. 3 ó. 39 p.

Felölös szerkesztő és kiadó taptulajdonos Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyílt-tér.

Maria-celli

gyomor-cseppek;

jeles hatánu gyógyezzer a gyomor min- den bántalmái ellen,

es felülmulhatatlan az átrágy-hiány, gyomor- gyengeség, rossz szaga lehellet, szelek, savanyú felbűrés, köhika, gyom- orhurut, gyomorégés, has- gyöképekedés, túlsá- gos nyálkaképződés, sár- gaság, tudor és hányás főfájás (ha a z a gyomor- ból ered), gyomorgöcs, székszorulat, a gyomor- nak túlterheltsége étel és ital által, gilisztá, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmakel- len. —

Egy üvegcse ara használati utasítá- sal együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Gölti Nándor gyógyszerész uraknál, va- lamint az osztr.-magyar birodalom minden na- gyobb gyógyszerertárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és ki- cinyben.

Brady Károly,

„az őrangyalhoz“ címzett gyógyszerertárában Kremsierben, Morvaországban.

Egy rettenetes betegségről.

Azon szerencsétlenek érdekében, kik ne- héz kórba (Epilepsia) szenvednek és a kik ed- digel e szörnyű betegség orvoslását minden- féle szerrel hasztalan próbálták, közöljük a következő levelezést, melyből látható, hogy a kitűnő sikereiről gyorsan ismeretessé vált dr. Liebut-féle regeneráló gyógymód, epileptikus bajokban is, rövid idő alatt nevezetes ered- ményeket képes felmutatni. Egyszermind ez alkalomból figyelmeztetünk mindenkit dr. Liebut könyvecskéjére, melyet a „Regene- ráló gyógymódról“ könnyen érthető modorban írt, s a melyben a különféle idegbetegséggel behatóan foglalkozik s 40 éves, sokoldalú ta- pasztalataira alapított tanácsokat s utasításokat ad arra nézve, hogy természetes eljárással mi- kép lehetséges e súlyos betegségtől is meg- szabadulni.

E könyvecske 30 krért Lampel Róbert- nél Budapesten váci-utca 12. sz. megsze- rezhető.

Stern tanár ur levele, melyet dr. Lei- bauthoz intézett volt Brüsszelbe, Bécsben, Mariahilfgürtel 31. f. évi június hó 4-én kelt s így hangzik:

„Az én esetem következő: 70 éves és még meglehetősen erőben vagyok, már 50 éve arany-

eres bajokban szenvedek. Két évvel ezelőtt a nehéz-kór (Epilepsia) támadott meg, mint ezt orvosaim constataáltak, s a mit azon körülmény is bizonyítani látszott, hogy a rohamok bizonyos időközben váltották föl egymást.

Jóllehet az orvosok különböző szereket rendeltek, mint brom-kalit, brom-natront stb. stb, azok nekem semmit se használtak, örültem tehát, midőn önnek könyvecskéjét olvasva, most becses tánácsát kérhetem.

Augusztus 9-én már ezt írja Stern tanár ur:

„Kívánsága szerint, hogy 4 hét múlva tudósítsam önt mint létezméről van szerencsém a következőkről értesítem: ez idő alatt nem voltak többé epileptikus rohamaim s egészségem általában kielégítő.“

Császárolaj.

Nem robbanó petroleum!

Teljesen tiszta,
SZAG és VESZÉLY NÉLKÜLI
égőolaj.

Ezen petroleum hasonlíthatlanul szebb és nagyobb világítást ad mint a rendes amerikai petroleum, s a jelentékenyen takarékosabb égés következtében aránylag ennél nem kerül többbe, dacára magasságának.

Debreczenben kapható kizárólagosan

Csanak József

ur kereskedésében.

1 kiló 40 kr. 1 liter 32 kr.

KORFF AUGUST

petroleum finomító
Brémában.

Legzöhurut, teljes étvágytalanság, légzési szükség, mellfájás, heves és kínos köhögés meggyógyítottat.

Bátorítás a vigasztalanoknak és nehéz betegeknek!

Ezeren, kiket már mindenki csaknem elveszettnek hitt, e gyógyhatású italnak köszönik életüket s élvezik most annak örömeit.
(A meggyógyultak saját szavai.)

Hoff János es. kir. udvari szállító urnak

Bécsben, gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2; gyári raktár és iroda I. Graben, Bräunerstrasse 8. Rozsnyó, 1883. szeptember 21.

Első sorban fogadják legbensőbb forró köszönetemet jó kimondhatatlan gyógyhatású Hoff János-féle malátagyártmányaiért, melyekkel — ezer hála istennek — sok és súlyos bajomat csilapította. 64 éves nő vagyok, férjem timár, a legbidegebb, legzordabb télben is kénytelen vagyok vásárookra járni, sokat szenvedtem nehéz lélekzésben, mellfájásban, heves köhögésben, mégpedig súlyosan, 3-4 héten át fektüdnöm kellett és gyakran 9-10 napon át, éjjel-nappal kénytelen valék ülni, mert a fulladástól képtelen voltam fektüdni, a gyógyszerek pedig nadályokkal és vesicátorral együtt sem sokat használtak. Ekkor olvasott férjem az ön gyógyhatású szereit felől s 1879 óta hasznalom az ön kifejezhetetlen jótékony Hoff János-féle malátagyártmányait, istennek hála, a legjobb eredménnyel. Mégegyszer: legmelegebb köszönetemet! Bátorítodom 30 palack Hoff János fele friss malátakivonati egészségügyi sörre, szállítványként, utánvét mellett kérem.

Rozsnyó, Felső-Magyarország.

Kirner Jozefina.

Baja, 1881. november 27.

Tudatom önnel, hogy az ön Hoff János-féle malátakivonatainak használata, 73 éves atyámnál, ki makacs légzöhurutban és teljes étvágytalanságban szenvedett, mely betegségek minden gyógyszerrel daczolak, a burutot emulaszította s étvágyát ismét helyreállította. Következik a megröndelés 50 palack malátakivonati egészségügyi sörre, 2 kilo malátá-csokoládra és 5 zacskó malátacukorkára. Tisztelettel D. Löwy.

Czím: Deutsch Simon Tokajban, Magyarországon.

Statisztika és elismerés.

Alapítási év: 1847. — 59. kinttetés. — Több mint 1 millió köszönő-irat. — A Hoff János-féle malátagyártmányok eladása minden művelt államban, 27,000 elárúsító-helyen eszközölteik, ebből esik Nyugat-Európára 12,800, Kelet-Európára 9000, Amerikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Amerikában 400 ujság. — Az 1876 és 1877. évben 9 udvari szállítói pátenssel kinttettve. (Ezek között az osztrák császár, a német császár és a szász király ő felségeik újabb kinttetései) minden ország orvosai rendelik, a beteg előszeretettel használja s bennük üdülést, erősödést talál. A nem valódi malátagyártmányok nélkülözök a Hoff János-féle malátagyártmányok gyóttipótlékát s azoknak eddig még el nem lesett készítési módját. Vételnél szigoruan tessék megfigyelni a védjegyet (Hoff János féltaláló arezképe, álló oválban) E védjegy nélküli hamisítványok nem bírnak gyógyhatással.

Árak: Malátakivonati egészségügyi sör 1 palack 60 kr. 13 pal. 7.26 frt. 28 pal. 14.60 frt. 58 pal. 30 frt. 1/2 kilo malátá csokoládé I. 2 frt 40 kr. 1/4 kilo 1 frt 30 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr. 1/4 kilo 90 kr. III. 1/2 kilo 1 frt. 1/4 kilo 60 kr. Malátacukorkák 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. Malátakivonati 1 üveg 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyermekek tápmalátá liszt 1 frt. Ezev malátára fürdő 90 és 50 kr. 2 frton alól semmiesem szállítatik. Az első valódi Hoff János-féle nyakoldó malátá mellezükorkák kék papírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kérendők.

Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zolmos és Geréby Fülöp uraknál. Nyiregyháza: Korányi Imre gyógy. Nagyvárad: Janky Antal. Nagy-Károly: Ujházy István, Kaufmann Jakab. N.-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Weisz Samuelné. H.-Böszörmény: Dengyel László továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyszerterében.

Kölcsön pénz,

jelzálogi biztosíték mellett, kapható. Értekezhetni felőle Dr. Nagy Lajos ügyvédnél.

N.-Csapó utca 329. sz. a.

Debreczenben valódiak egyedül
Neidlinger G-nél piacz-utca 2145. sz.

Eladás 1 frt heti részlet, alapos oktatás ingyen, 5 évi jótállás mellett.

Mindenemü régi varrógép fizetés gyanánt elvállaltatik.

Minden más varrógép, mely itt mások által Singer név alatt árusítottatik el az eredeti Singer gépnek utánozmánya.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemü nyomdai munka gyors és diszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ivenk, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN.

ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVANYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYASZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK ÉS LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDEKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.